

Op het hoogtepunt van de *goldrush* kon het zomaar gebeuren dat een plek middenin de natuur binnen luttele weken uitgroeide tot een chaos van pikhouwelen en pistolen.

Ook in Montana. Of liever gezegd: juist in Montana. In de tweede helft van de negentiende eeuw stond deze staat namelijk beter bekend als de *Treasure State*, een treffende bijnaam voor 's lands rijkste voorraad goud, zilver en koper. Virginia City en Nevada City waren zulke zogenaamde *boomtowns*, en zijn anno 2010 twee van de bestbewaarde van het land. TEKST EN FOTOGRAFIE MARTIN SCHAFFER

Virginia City &
Nevada City,
Montana

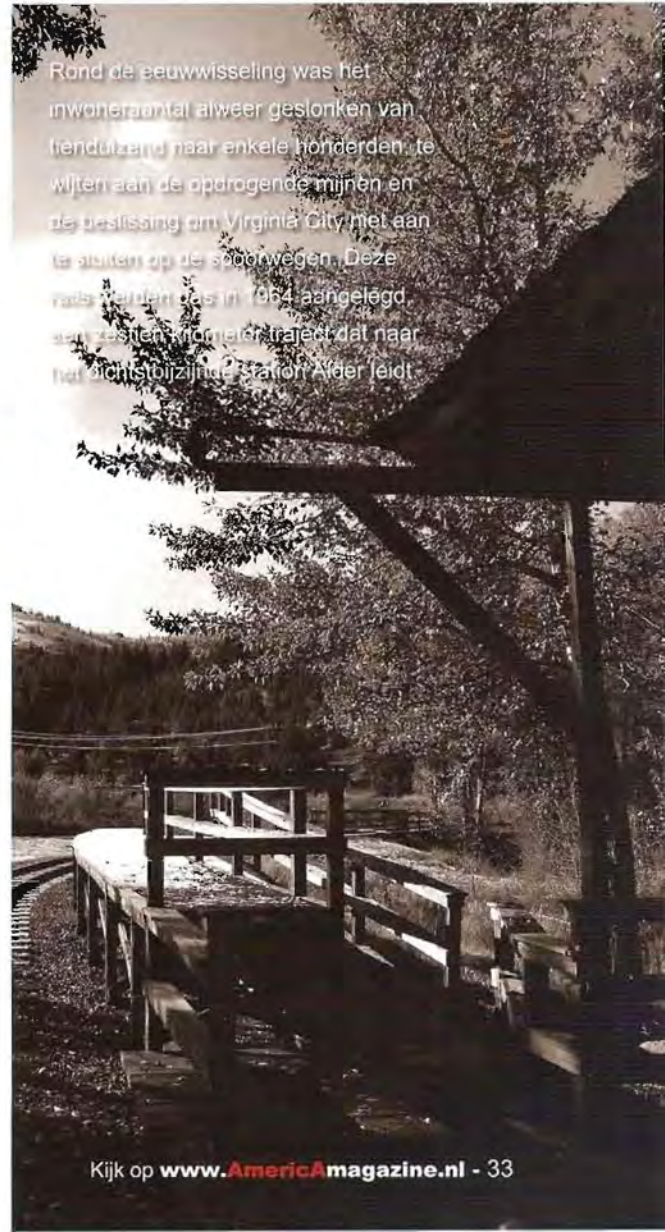
Buren voor
het leven

'Het unieke is dat hier ook vandaag nog mensen wonen'

Recht: Tegen het einde van de lente van 1863 was het op dertig kilometer ten westen van Yellowstone raak: Bill Fairweather en Henry Edgar ontdekten goud bij een klaterend bergstroompje in de wildernis. Wat zij aanvankelijk Alder Gulch noemden zou uitgroeien tot Virginia City, een trotse stad van meer dan tienduizend inwoners.

Boven: Op haar hoogtepunt telde Virginia City twaalfhonderd gebouwen, waarvan er nu nog 237 over zijn en voor het allergrootste deel nog op hun originele plek staan. Het unieke is dat hier ook vandaag nog mensen wonen, die de stad zo goed en zo kwaad als het kan in leven houden.

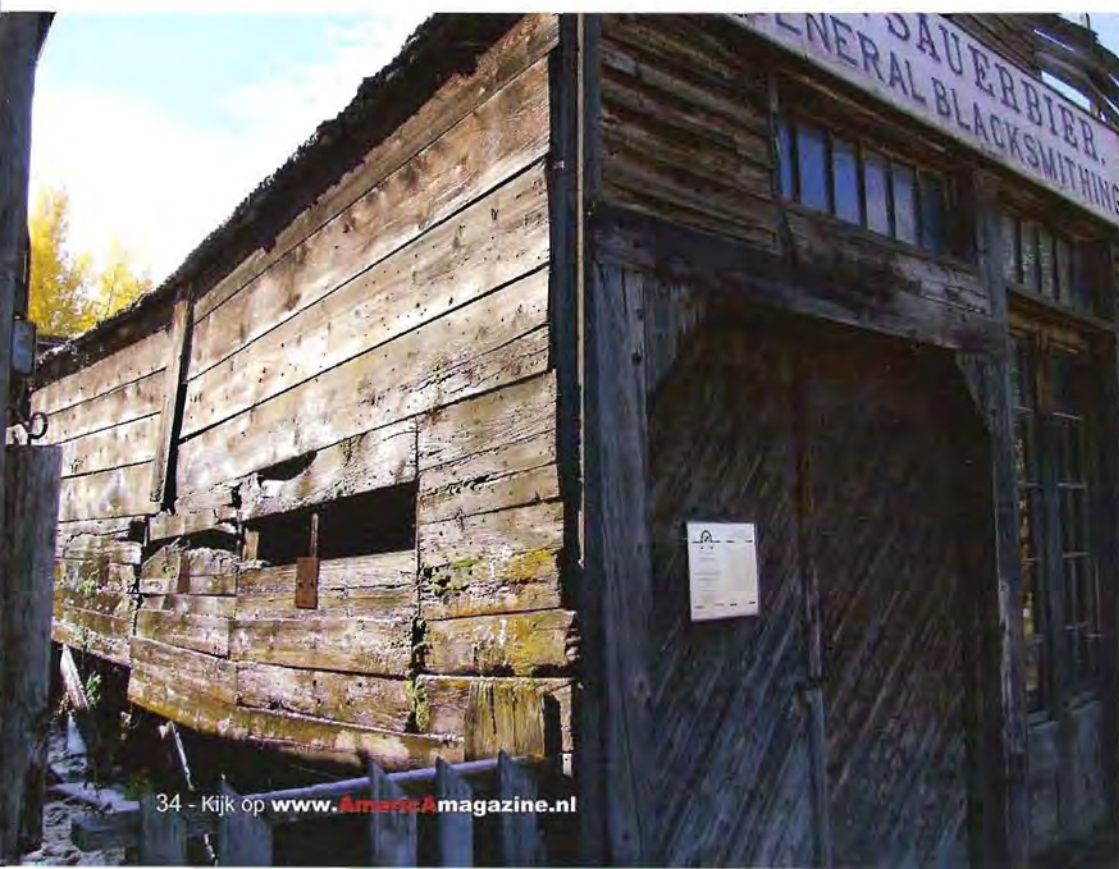
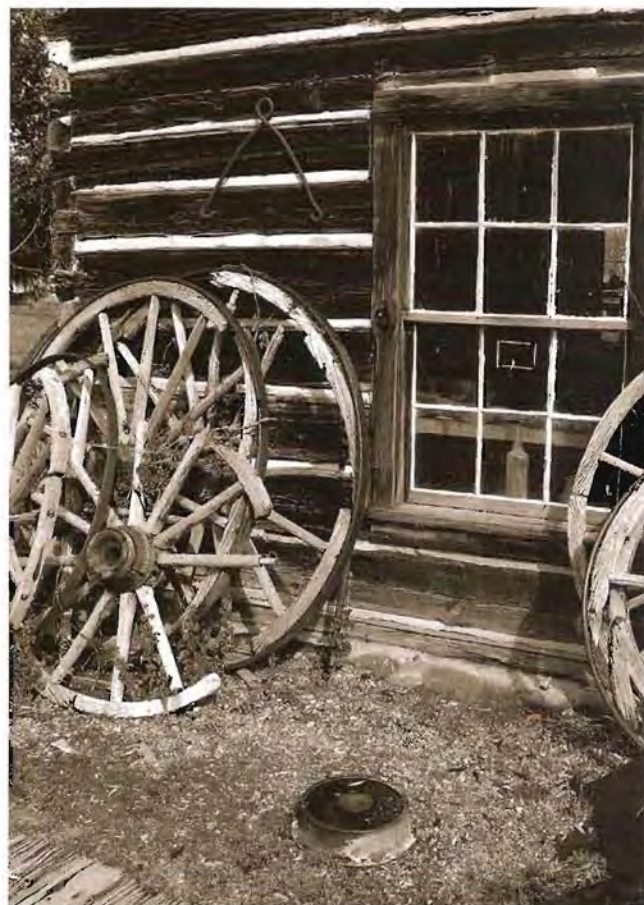
Rond de eeuwwisseling was het inwoneraantal alweer geslonken van tienduizend naar enkele honderden: te wijten aan de opdrogende mijnen en de beslissing om Virginia City niet aan te sluiten op de spoorwegen. Deze rails werden pas in 1964 aangelegd, een zestien kilometer traject dat naar het dichtstbijzijnde station Alder leidt.

!INSPIRATIE

'Wie Virginia City een spookstad durft te noemen, kan op een strenge blik van de bewoners rekenen'

Links: Al het goud dat hier werd gevonden, was zogenaamd *placer gold*; edelmetaal dat niet uit rotsaders, maar uit rivierafzettingen werd gewonnen. Naar schatting werd er tussen 1863 en 1889 tenminste negentig miljoen dollar aan goud uit de oevers en heuvels rond Virginia City gehaald, een immense hoeveelheid kapitaal die gecorrigeerd naar dit millennium gelijkstaat aan meer dan twee miljard.

Boven: Tot 1875 fungeerde Virginia City niet alleen als staatshoofdstad van Montana, maar ook als transportcentrum voor het hele omringende gebied. Vanuit de stad vertrokken talloze expedities naar bekende en onbekende gebieden waar de goudkoorts op zijn heetst was.

Links: In tegenstelling tot andere boomtowns in het land is Virginia City uitstekend bewaard gebleven. Dit is vooral de verdienste van de meelmagnaat Charles Bovey, die eind jaren veertig van de vorige eeuw gebouwen en land begon op te kopen. Door zijn inspanningen werd Virginia City in 1961 officieel benoemd tot National Historic Landmark.

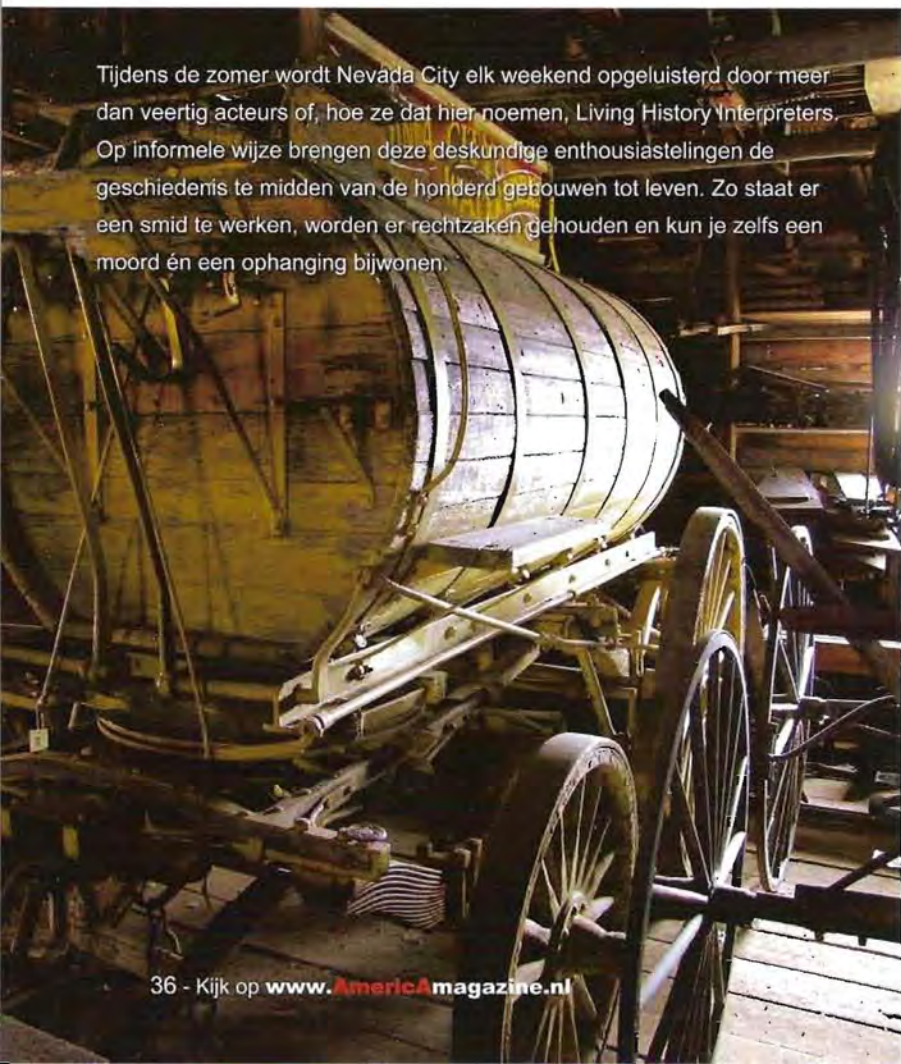
Rechts: Even verderop ligt Nevada City, dat samen met Virginia City het commerciële centrum van de regio vormde. In tegenstelling tot de burens is deze stad samengesteld uit huizen, schuren en voertuigen uit de hele staat. Wederom met dank aan Bovey en zijn vrouw Sue, die veel tot sloop gedoemde geschiedenis wisten te redden.

Onder: De *homestead* van Frank Finney, die in 1864 naar Virginia City kwam. Zijn nazaten, Alfred en Cora Finney, waren de laatste bewoners van Nevada City toen ze in 1951 toch de handdoek in de ring moesten gooien. Tot die tijd waren het alleen zij die tussen Nevada City en de doordenderende vooruitgang stonden.

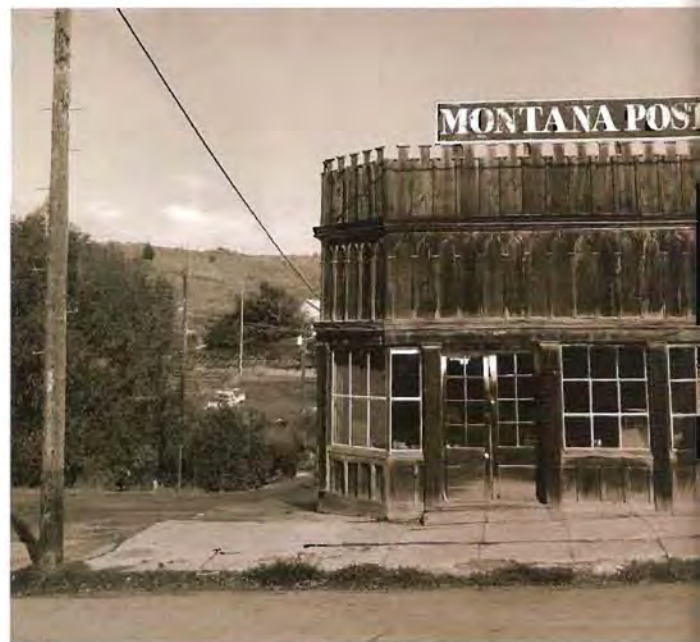

De Nevada City Music Hall bevat de grootste collectie mechanische muziek ter wereld, zo beweert men. Meer dan zestig orgels, piano's en andere vertierbrengers uit de periode 1880-1920 zijn hier toegankelijk gemaakt voor het belangstellende publiek. Neem vooral een zak kwartjes mee, want alles doet het nog.

Tijdens de zomer wordt Nevada City elk weekend opgeluisterd door meer dan veertig acteurs of, hoe ze dat hier noemen, Living History Interpreters. Op informele wijze brengen deze deskundige enthousiastelingen de geschiedenis te midden van de honderd gebouwen tot leven. Zo staat er een smid te werken, worden er rechtzaken gehouden en kun je zelfs een moord én een ophanging bijwonen.

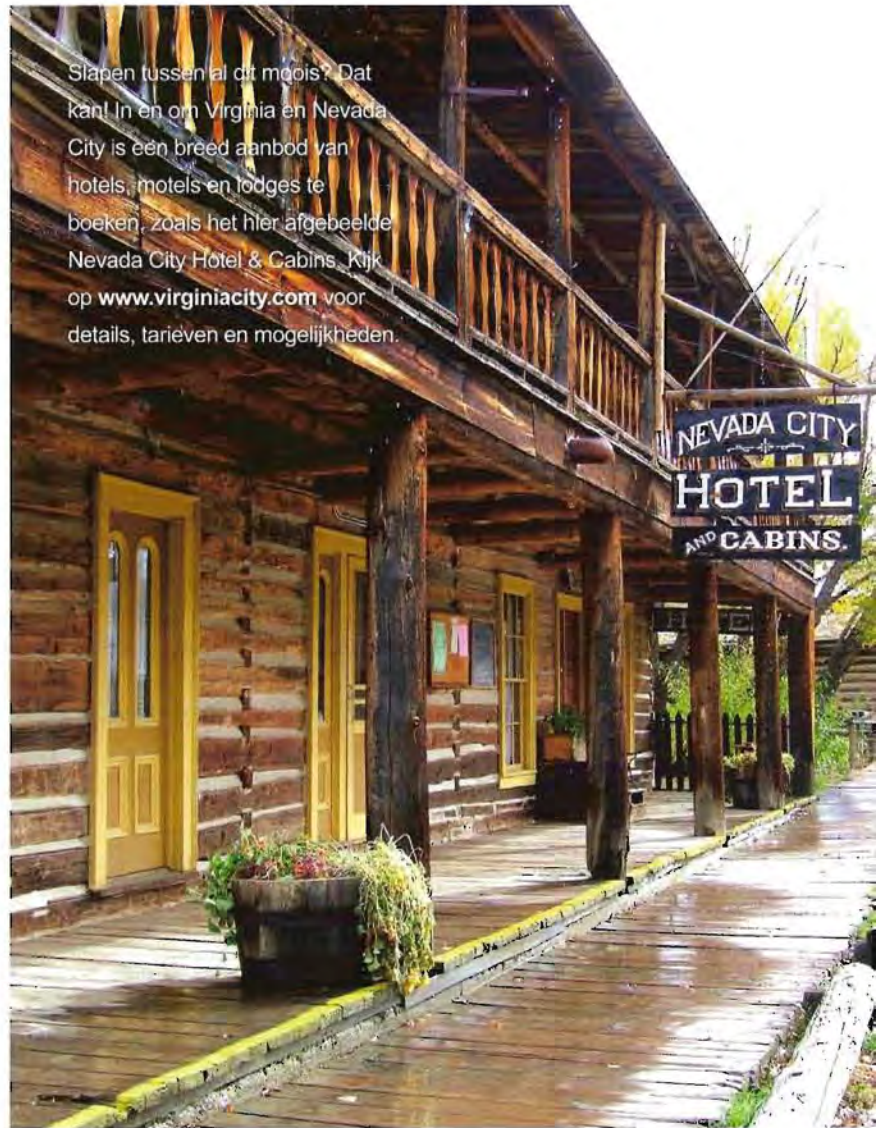
Boven: In Virginia City werd de eerste officiële staatskrant gedrukt, de *Montana Post*. Daarnaast vonden er vele andere 'staatspremières' plaats. Zo verzezen hier de eerste openbare school en de eerste vrijmetselaarsloge, en was de stad de eerste die werd aangesloten op de telegraaf.

'Virginia City en Nevada City zijn twee historische juweeltjes in Montana'

Rechts: Virginia City stond in haar hoogtijdagen vooral bekend als *the Social City*. Voor elke gelegenheid was wel een feestje te verzinnen of een dansje te wagen. Daarnaast ontbrak het ook niet aan cultuur, met bijvoorbeeld een heus Opera House als een van de pijlers van het entertainmentaanbod. In het kleine theater worden ook nu nog voorstellingen gespeeld, door The Illustrious Virginia City Players.

Boven: Wie Virginia City een spookstad durft te noemen, kan op een strenge blik van de bewoners rekenen. De post wordt er gewoon nog opgehaald, en vrijwel alle winkels zijn dagelijks geopend.

Slapen tussen al dit moois? Dat kan! In en om Virginia en Nevada City is een breed aanbod van hotels, motels en lodges te boeken, zoals het hier afgebeelde Nevada City Hotel & Cabins. Kijk op www.virginiacity.com voor details, tarieven en mogelijkheden.

Links: Virginia City en Nevada City zijn twee historische juweeltjes in Montana. Waar de rest van het land de geschiedenis in hapklare brokken hakt, en door souvenirwinkels, opringerige acteurs en koetsritjes te grabbel gooit, doen ze het hier gelukkig eens anders. En dan kun je nog maar één ding doen: gaat dat zien.